



Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Adalet MYO

Adalet Programı
Adalet Meslek Etiği Dersleri



ÜNİTE VI

KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU

1. Kamu Görevlileri Etik Kurulu:

- “Kamu Görevlileri Etik Kurulu”, 5176 sayılı kanunda yazılı görevleri yerine getirmek üzere, adı geçen yasanın 2. maddesi ile oluşturulmuş başbakanlığa bağlı komisyon ve kurullardan biri konumundadır. T.C: Devlet Teşkilat Numarası 25346381 olan Kurul, Başbakanlık bünyesinde yer alan merkez teşkilatı kurullarından biridir.
- Kurul **5176 sayılı yasa kapsamındaki konularda her türlü kararları almak ve uygulamak** yetkisine sahiptir.
- Kurul **biri başkan olmak üzere 11 üyeden oluşmaktadır.**
- Kurul üyeleri **Bakanlar Kurulunca** atanır.
- Kurul üyeleri önceden bakanlık, belediye başkanlığı, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay üyeliği, müsteşarlık, büyükelçilik, valilik, rektörlük veya dekanlık yapmış olanlar arasından seçilir.
- Kurul üyelerinin **görev süreleri 4 yıldır.**
- **Süresi dolan üye, Bakanlar Kurulu tarafından yeniden seçilebilir.**
- Süre dolmadan boşalan üyeliğe bir ay içinde Bakanlar Kurulu yeni üye atar. Bu üye önceki üyenin süresini tamamlar.
- Kurul, Başkanın daveti ile **en az 6 üye ile toplanır ve katılan üye tamsayısının salt çoğunluğu, bir başka deyişle yarıdan bir fazlasının aynı yöndeki oyu ile karar verir.**
- Kurul **ayda 4 defa** toplanır.
- Arka arkaya 3 toplantıya ya da bir yıl içinde toplam 10 toplantıya katılmayan üyeler istifa etmiş sayılır.
- Kurulun ayrı bir sekreteryası bulunmayıp, sekreteryaya hizmeti başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.



2. Kamu Görevlileri Etik Kurulu'nun Görev ve Yetkileri:

- 5176 sayılı kanunun 3. maddesinde belirlenmiş olan Kurul'un görev ve yetkileri aşağıdaki gibidir:
- a) Kamu görevlilerinin uymaları gereken davranış ilkelerini belirleyen yönetmelik hazırlamak,
- b) Yönetmelikte belirtilen ilkelerin ihlali üzerine gerek re'sen, gerekse şikayet üzerine en az genel müdür ve eşiti seviyesindeki kamu görevlileri hakkında inceleme yaparak sonucu ilgili makama bildirmek (diğer kamu görevlileri hakkındaki başvurular ilgili kurumların yetkili disiplin kurullarında değerlendirilir),
- c) Kamuda etik kültürün yerleştirilmesi için çalışmalar yapmak, yaptırmak, destek olmak,
- d) Hediye alma yasağının kapsamını belirlemek, genel müdür ve üstü kamu görevlilerince alınan hediyelerin listesini gerektiğinde her takvim yılı sonunda isteyerek denetlemek.

3. Kamu Görevlileri Etik Kurulu'na Başvuru Esasları: (1)

- **a) Aleyhinde Kurul'a Başvurulabilecek Kamu Görevlileri:**
- **Kamu kurum ve kuruluşlarındaki genel müdür ve eşiti seviyesindeki kamu görevlileri hakkında** Kurula başvurulabildiği gibi, Kurulca re'sen de inceleme yapılabilir. Hangi ünvanların genel müdür eşiti sayılacağı Kurul tarafından belirlenir.
- **b) Kurul'a Başvuruda Bulunabilecekler:**
- **Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile başvurularında pasaport numarası ve uyruğu gösterilmek suretiyle, Türkiye'de ikamet eden yabancı gerçek kişiler** 3071 sayılı "Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun"da belirtilen esaslara göre Kurul'a başvuruda bulunabilirler.

3. Kamu Görevlileri Etik Kurulu'na Başvuru Esasları: (2)

- **c) Başvuru Usulü:**
- Gerçek kişiler tarafından adı, soyadı, oturma yeri veya iş adresi ile imzayı kapsayan **bir dilekçe ile** Kurul'a başvurulur. **Dilekçede etik davranış ilkesine aykırı davranış iddiasını destekleyen bilgi ve belgeler kişi, yer ve zaman da belirtilerek somut biçimde gösterilir. Başvurunun daktilo ile yazılması ya da bilgisayar çıktısı olması gerekmez, okunaklı el yazısı ile de başvuruda bulunulabilir.**
- **d) Başvuru Yolları:**
- Yasada üç başvuru yolu belirlenmiştir:
 1. **yazılı dilekçe ile başvuru,**
 2. **elektronik posta ile başvuru ve**
 3. **tutanağa geçirilen sözlü başvuru**

Başvurunun tutanağa geçirilerek sözlü olarak yapılması durumunda başvuranın imzası ve adresi de tutanağa yazılır.
- **e) Başvuru Tarihi:**
- **Başvurunun Kurul kayıtlarına girdiği tarih** başvuru tarihi sayılır. Bu bağlamda başvuru yoluna bağlı olarak **dilekçenin genel evraka kayıt tarihi, elektronik postanın Kurul'un elektronik posta adresine ulaşma tarihi ve sözlü başvurunun tutanağa geçirildiği tarih** başvuru tarihini oluşturur.

4. Kamu Görevlileri Etik Kurulu'na Başvurma Koşulları:

- Etik Kurul'a başvuru için, **başvuranın menfaatinin doğrudan etkilenmesi koşulu aranmaz**. Ancak Kurul'a yapılacak başvurulardan aşağıda belirtilen nitelikte olanlar ise değerlendirmeye alınmaz:
 - a) Kamu görevlerini karalama amacı güden başvurular
 - b) Haklı bir gerekçeye dayanmayan başvurular
 - c) Başvuranın kimliği tespit edilemeyen başvurular
 - d) Başvuru konusuyla ilgili yeterli bilgi ve belge sunulmamış olan başvurular
 - e) Yargı organlarında görülmekte olan uyuşmazlıklar hakkındaki başvurular
 - f) Yargı organlarınca karara bağlanmış bulunan uyuşmazlıklar hakkındaki başvurular
 - g) Daha önce Kurulca incelenmiş şikayetler için yeni kanıt gösterilmeyen başvurular
- İnceleme sırasında yargı yoluna gidildiği anlaşılan başvurular hakkında **inceleme işlemi durdurulur, yargı evresinin tamamlanması beklenir**.
- **Etik ilkelere aykırı davranışın meydana geldiği tarihi izleyen günden başlayarak iki yıl içinde yapılmayan başvurular** hakkında **hak düşürücü süre** geçmiş olup, bunlar hakkında herhangi bir inceleme yapılmaz.
- “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri Başvuru ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik”in Resmi Gazetede yayımı tarihinden önce gerçekleştirilen etik ilkelere aykırı davranışlar şikayet ve ihbar konusu yapılamaz.

5. Kamu Görevlileri Etik Kurulu'na Yapılan Başvuruların İncelenmesi:

- Kurul kendisine şikayet veya ihbar yoluyla ulaşan başvurular hakkında yapacağı inceleme ve araştırmayı **başvuru tarihinden itibaren 3 ay içerisinde** sonuçlandırmak zorundadır.
- Kaydedilen başvuru, Kurul Başkanı ya da görevlendireceği bir kurul üyesi tarafından bir raportöre verilir. Raportör, başvuruyu görev, konu ve kabul edilebilirlik yönlerinden inceleyerek bir ön raporla Kurul başkanına sunar ve başvuru Kurul'un gündemine alınır. Başvuru tarihinden itibaren 3 ay içinde incelemenin sonuçlandırılması gereklidir.
- **Kurul kararlarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.**
- 5176 sayılı yasanın 5. maddesinin III. Fıkrasında etik ilke ya da ilkelere aykırı davranıldığını saptayan kurul kararının Başbakanlığa gönderilerek Resmi Gazete aracılığı ile kamuya duyurulacağı; bu kararın yargı kararı ile iptal edilmesi durumunda, iptal kararının da Resmi Gazete'de yayınlanacağı düzenlenmiş iken **bu hüküm Anayasa Mahkemesi'nin 4/2/2010 tarihli ve E.: 2007/98, K.:2010/33 sayılı Kararı ile ilgilinin herkese teşhiri anlamına geldiği; bu durum ise bütün temel hak ve özgürlükler için dokunulmaz ve her türlü değerler ölçütünün dışında kabul edilen insan onuru ile kişinin maddi ve manevi varlığının önemli ölçüde zedelenmesine yol açtığı için iptal edilmiştir.** Dolayısı ile günümüzde etik kurul kararları sadece ilgililerine bildirilmekte fakat kamuya duyurulmamaktadır.

6. Disiplin Kurulları:

- 5176 Sayılı Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında bulunan ancak **genel müdür altındaki seviyelerdeki kamu görevlileri hakkında yapılan ve bu nedenle de Kurul'un görev alanına girmeyen şikayetler** ise, şikayet edilen kamu görevlisi ile ilgili kurumun disiplin kurulunda ve etik yönetmelikteki esaslar dahilinde incelenir.
- Disiplin kurulları tarafından verilen kararlar ilgili kurum veya kuruluş yetkilisine, hakkında başvuru yapılan kamu görevlisine ve başvuru sahibine bildirilir.
- Disiplin kurulu kararları kamuya duyurulmaz.

7. Etik Komisyonu:

- Kurum ve kuruluşların üst yöneticileri tarafından kurum çalışanlarından en az üç kişinin bulunduğu bir etik komisyonu oluşturulur.
- Komisyon üyelerinin özgeçmiş ve iletişim bilgileri üç ay içinde Kurul'a bildirilir.
- Etik komisyonu üyelerinin görev süreleri kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından belirlenir.
- Etik Kurul ile işbirliği içinde çalışan Etik Komisyonu, kurum ve kuruluşlarda etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmekle görevlidir.

Ders sonu



**iyi
haftalar!**

